Annotatie Handhaving op Binnenhavengeld (BHG) op IJburg

Algemeen
In april van dit jaar is Nautisch toezicht (THOR) gestart met het handhaven op het voeren van een BHG vignet voor het afmeren in Amsterdam. Hiertoe worden jaarlijks gedeelten van de BHG-plichtige wateren gecontroleerd conform het handhavings-inzetplan waarbij de beschikbare capaciteit over de diverse uit te voeren taken wordt verdeeld. Dit jaar was de relatief nieuwe wijk IJburg voor het eerst aan de beurt.

Naar aanleiding van de uitgedeelde waarschuwingen en eerste weggesleepte boten, is er nu een protestgroep op IJburg opgericht die het niet eens is met de vignetplicht. Zij geven aan dat ze er niet van afwisten, dat de vignetplicht nieuw zou zijn en dat ze er van af willen. Hieronder een Q&A met daarin kort de relevante informatie mochten hier vragen over komen:

Q: Is de BHG plicht in IJburg nieuw?
A: Nee, de verplichting om binnenhavengeld te betalen bestaat al jaren, echter is er vanwege de beperkte handhavingscapaciteit voor gekozen eerst prioriteit te geven aan de handhaving van de vignetplicht in en om het centrum waarna nu de verder van het centrum gelegen gebieden aan de beurt gaan komen, zoals bijvoorbeeld IJburg.

Q: Waar geldt de vignetplicht/ de verplichting tot het betalen van binnenhavengeld?
A: Artikel 2 van de Binnenhavengeldverordening 202o bepaalt de reikwijdte van de verplichting om binnenhavengeld te betalen. Daaruit blijkt dat het gaat om “het gebruik overeenkomstig de bestemming met een pleziervaartuig van voor de openbare dienst bestemde gemeentewateren […] een en ander voor zover dit gebruik niet plaatsvindt in de haven”.

Volgens artikel 1 van de Binnenhavengeldverordening 202o is de “haven”: het IJ, het Buiten IJ, het Noordzeekanaal en het Amsterdam-Rijnkanaal en alle daarop uitkomende wateren tot de begrenzing zoals weergegeven op de kaart behorende bij de Verordening op het Binnenwater 2010.

Als je kijkt naar de kaart bij de Verordening op het binnenwater 2010 (VOB), afbeelding 1) dan is duidelijk dat IJburg niet onder “de haven” valt. Deze kaart is ook te vinden via:
https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/images/Amsterdam/i230065.pdf

Dit betekent dat de verplichting om binnenhavengeld te betalen geldt voor alle pleziervaartuigen die afgemeerd liggen in Amsterdam. Alleen “de haven” is uitgezonderd. Volgens de kaart valt IJburg niet onder “de haven”. De situatie, dat Rijkswaterstaat formeel nog nautisch beheerder is in dit gebied, is niet van invloed op het gegeven dat IJburg onder de reikwijdte van de Binnenhavengeldverordening 202o valt. Nautisch beheer is een andere

gemeentelijke taak die los staat van de verplichting om binnenhavengeld te betalen.

Afbeelding 1

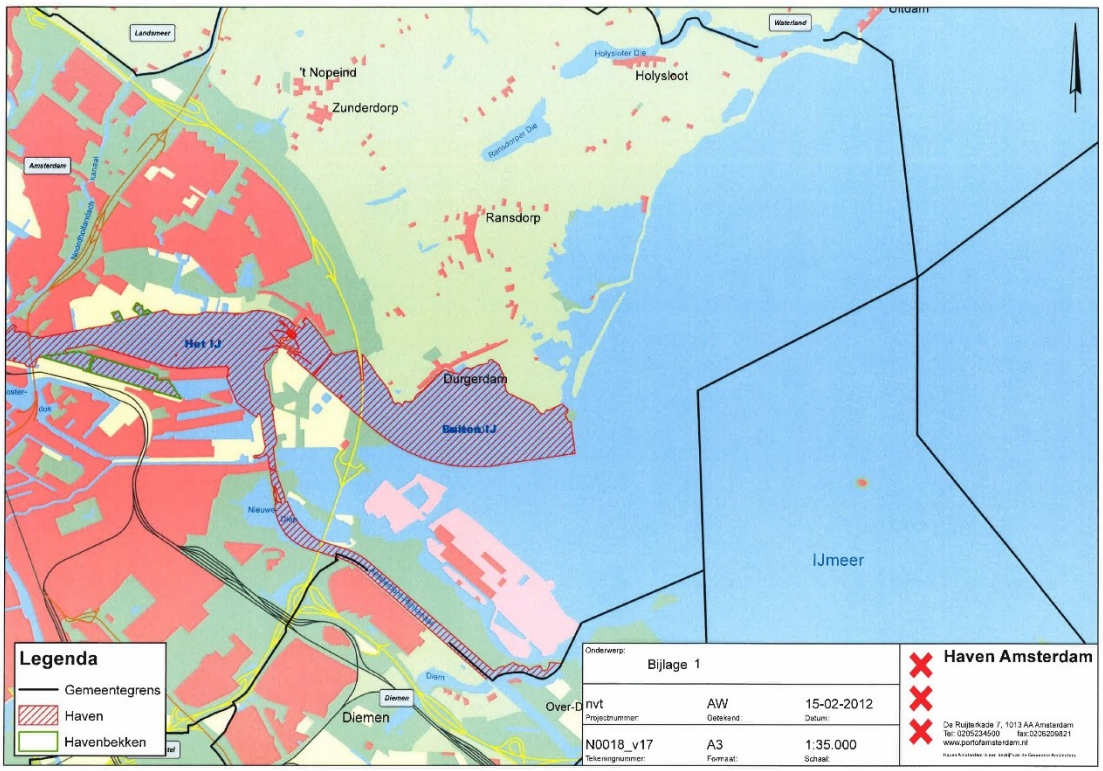

Q: Komt deze BHG-plicht als een verrassing voor de bewoners van IJburg?
A: De verplichting om binnenhavengeld te betalen is niet nieuw. Uit informatie van Waternet uit 2013 blijkt dat in 1995 in totaal 5800 BHG-vignetten voor de pleziervaart waren verstrekt. In 2012 waren dat er zelfs meer dan 11.000. In 2013 zijn alle BHG-vignetten voorzien van een RFID chip. Daardoor hoefden booteigenaren niet langer jaarlijks een nieuw vignet aan te schaffen. Met de RFID chip op het vignet kon vanaf 2013 worden gesignaleerd of het binnenhavengeld voor dat jaar was betaald. Hieruit blijkt dat de verplichting om binnenhavengeld te betalen al jaren bestaat. Het is een onjuiste veronderstelling dat in een nieuwe wijk deze verplichting niet van toepassing zou zijn.

In de Amsterdam-krant van april dit jaar heeft nog een artikel gestaan over de vignetplicht. Ook in het vaarseizoen van 2020 is er een uitgebreide communicatiecampagne geweest om bewoners te informeren. Voorts krijgen vaartuigen bij het ontbreken van een vignet eerst een waarschuwingssticker en wordt pas twee weken later overgegaan tot wegslepen. Binnen die twee weken kunnen vaartuigen zonder boetes alsnog een vignet aanvragen.

Q: Waarom nu handhaven?
A: Langere tijd is er voor gekozen om bij het handhaven van de vignetplicht te focussen op het centrum gebied en de gebieden daaromheen, mede vanwege

de beperkte capaciteit. Op dit moment is er voor gekozen om te focussen op gebieden waarvan bekend is dat de betalingsgraad laag is en op gebieden waar vaartuigen naar toe verplaatst worden als elders in de stad wordt gecontroleerd. Aangezien de verplichting om binnenhavengeld te betalen geldt voor alle pleziervaartuigen die afgemeerd liggen in het openbare water in Amsterdam, is het wel zo logisch dat deze gebieden ook worden meegenomen.

Q: Waarom betalen wanneer je een vaartuig aan een eigen steiger hebt liggen?
A: De verplichting om binnenhavengeld te betalen geldt voor alle pleziervaartuigen die afgemeerd liggen in het openbare water in Amsterdam. Privésteigers die in het openbare water liggen en daarmee zijn de ook de aan deze steigers afgemeerde vaartuigen zijn belastingplichtig, net als elders in de stad. Dit staat los van de vraag wie de steiger heeft aangelegd en de gemaakte kosten om een steiger te realiseren.

Q: Volgens de website van de Port of Amsterdam behoren de wateren rond IJburg tot havenwater en zouden dus niet BHG-plichtig zijn.
A: Het water in IJburg valt onder het Amsterdamse openbare water. Hiermee geldt onverkort een verplichting om binnenhavengeld te betalen. Overigens is het zo dat waar geen verplichting geldt om binnenhavengeld te betalen, er alsnog Havengeld dient te worden betaald.

Q: Is het mogelijk om een differentiatie in te voeren qua BHG tarieven voor centrum gebied en gebieden daar buiten?
A: Er wordt alleen onderscheid gemaakt voor de manier waarop een pleziervaartuig wordt voortbewogen (milieutarief = 70% korting op het reguliere tarief) maar niet waar de eigenaar van het pleziervaartuig woont of waar het pleziervaartuig ligt afgemeerd. Dit zou ook zeer onwenselijk zijn, vanwege het te verwachten waterbed effect. Ook praktisch gezien valt dit niet te realiseren, want een pleziervaartuig waarvoor de eigenaar binnenhavengeld heeft betaald, mag overal in Amsterdam afmeren. Dit is niet beperkt tot een bepaald gebied of een bepaalde zone. Dat zou betekenen dat een eigenaar die niet in het centrum woont straks een lager tarief betaalt, maar vervolgens wel zijn pleziervaartuig in het centrum mag afmeren. Dat werkt misbruik in de hand.

Q: Een deel van de bewoners heeft een pleziervaartuig liggen aan gepachte steigers, zij betalen hiervoor dus geld om daar te mogen liggen. Betekent dat hiermee deze vaartuigen een jachthavenvignet zouden mogen dragen?
A: De suggestie dat een privésteiger vergelijkbaar zou zijn met een jachthaven gaat niet op. Voor het abonnementstarief gelden namelijk enkele aanvullende eisen. Volgens de Binnenhavengeldverordening 2o20 is het abonnementstarief alleen geldig voor pleziervaartuigen die aantoonbaar een ligplaats hebben buiten de gemeentegrenzen of in een jachthaven en die bovendien niet voor langere tijd worden aangemeerd in het openbaar water van Amsterdam. Alleen doorvaren en aanleggen gedurende een korte periode is mogelijk; het laten liggen van het vaartuig tussen 23.00 uur 's avonds en 06.00 uur ’s morgens is niet toegestaan.

Deze situatie zal zich niet snel voordoen bij een privésteiger die zich bevindt in het openbare water, want daar liggen pleziervaartuigen ook tussen 23.00 uur 's avonds en 06.00 uur ’s morgens afgemeerd. In dat geval is het abonnementstarief niet van toepassing.

Q: bewoners die een eigen steiger hadden gaven op dat moment aan dat als de bewoners die een plekje aan de gemeenschappelijke steigers pachten een jachthavenvignet mogen voeren, dat zij dat dan ook zouden mogen.
A: Zie het antwoord op de vorige vraag.

Q: Insprekers hebben ook bij Waternet navraag gedaan en die schijnen aan te hebben gegeven dat vignetplicht alleen zou gelden voor het gebied binnen de sluizen (de Groene Tunnel)
A: Dat is niet correct. Zie het antwoord op eerdere vragen en de kaart van de haven (afbeelding 1).